

**İnşaat işçileri
mücadele ediyor**

150 Frank zam

2

**Unia Ecopop'a
karşı**

Rita Schiavi ile röportaj

3

**Türkiye'ye Prim
transferi**

Transferin şartları

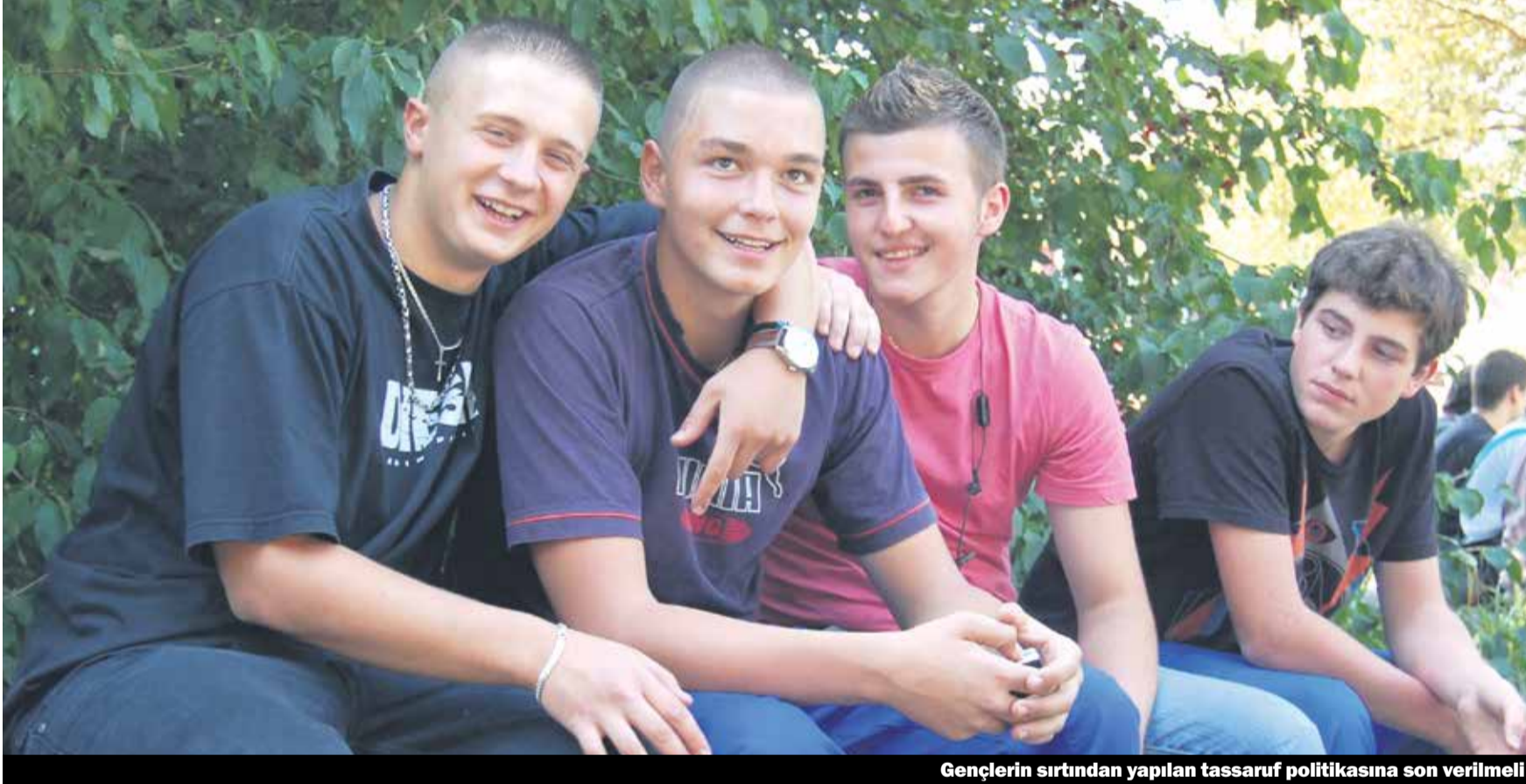
4

Nr. 5 | Eylül 2014 | türkçe

«Work» Gazetesinin eki olarak yayınlanır | Redaksiyon T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Çıraklar

Çırak hakları daha fazla korunmalı!



Gençlerin sırtından yapılan tassaruf politikasına son verilmeli

Haziran ayının sonunda Unia'nın yeni çırak raporu yayımlandı. Anket sonuçlarına göre: Yasa dışı olmasına rağmen çıraklar genellikle mesai yapıyorlar ve ustaların verdiği eğitim yetersiz. Aynı zamanda, haziran ayının sonunda, sendikacı gençler bir imza kampanyası başlattılar. İmza kampanyasında, çırakların daha iyi korunması talep ediliyor.

Haziran ayında yayınlanan bu rapor, Unia'nın çırakların çalışma koşulları ve eğitimleri ile ilgili bilgileri topladığı ve analize ettiği ikinci rapor. İlk anket 2007/2008 yıllarında, «çıraklar altın değerinde» adlı kampanya çerçevesinde yapıldı. Çırak raporu, anne-babalara ve çıraklara, eğitim koşulları ile ilgili nelere dikkat etmeleri gerektiği konusunda bilgi veriyor.

Fazla mesaiye dikkat

Çırakların, sözleşmede belirtilen çalışma saatinden daha fazla çalışması talep edilebilir. Yalnız günlük çalışma süresi mesai dahil, dokuz saati geçemez. Çırak raporuna göre, çırakların çoğunluğu, %50 nin üzerinde, sürekli olarak mesai yapmak zorunda kalıyor. Mesai yapmak zorunda olan çırakların fazla mesai ücreti alma -%25 mesai ücreti- veya yaptığı mesai süresi kadar izin alma hakkı vardır. Çırakların çoğunluğu mesai süresini izin olarak kullanmakta, fakat çırakların yüzde onbeşi ise, ne fazla mesai ücreti almakta, nede mesaiyi izin olarak kullanmakta.

En kaliteli eğitim

Ustalar, çıraklara kaliteli eğitim vermekle yükümlüdür. Kantonlar meslek eğitiminin kalitesini ve eğitim işletmelerinin yerinin uygun olup olmadığını kontrol etmektedir. Unia'nın yaptığı ankette, çıraklar meslek eğitiminin kalitesini olumlu olarak değerlendirdiler.

Düzenli eşlik etmek garanti edilmiyor

Eğitim esnasında, çıraklara, diğer çalışanlardan ve ustalarından öğrenme imkanı yaratılmaktadır. Bununla birlikte, çıraklar yeni bir durum ve ödev karşısında yalnız bırakılmazlar ve kendilerine yapacakları işten fazlası verilemez. Ayrıca çırakların güvenliği sağlanmalıdır. Bu nedenlerden dolayı, çıraklara eğitim esnasında eşlik edilmelidir. Anket sonuçları bu kurallara uyulmadığını gösteriyor. Çırakların yarısı, her ay

veya her hafta birçok kez yalnız başına bırakıldıklarını belirtiyor.

Daha fazla koruma!

Sendikacı gençler imza kampanyası başlatarak, çırakların daha fazla korunmasını talep ediyorlar. Gençler bu faaliyetleri ile, işverenlerin, çırakların haklarını hiçe sayma tavrına karşı çıkarak yasalarda belirlenen çırak haklarının korunması için mücadele ediyorlar. Araştırmalar özellikle çalışma saati ile ilgili ihlallerin yaygın olduğunu gösteriyor. Ayrıca, her yıl 25.000 çırak, iş kazası kurbanı

oluyor. Her sekiz gençten biri çıraklık eğitimi esnasında kaza yapıyor.

İmza kampanyasına destek

Yetkililer tutarlı bir denetim yaparsa, kötü koşullar giderilebilir ve kazalar önenebilir. Bu nedenle imza kampanyasında, her eğitim işletmesinde en az yılda bir kez kontrol yapılması, bu kontrolü bağımsız deneticilerin yapması, işyerlerine çıraklık eğitimi için verilen müsadenin katı kurallara bağlanması ve gençlerin sırtından yapılan tassaruf politikasına son verilmesi talep ediliyor. Yapılacak kontroller için artık kantonların yeterli imkanları sağlaması gerekiyor. Çırakların sağlığı ve güvenliği ile oynanamaz.

☞ Aurora Garcia



sını talep eden imza kampanyasını imzala! İnternet sitesinde imzala www.gewerkschaftsjugend.ch/lehrlingspetition (Almanca) veya jeunesse-syndicale.ch/petition-apprenti-e-s/ (Fransızca).

Sendikacı gençlerin başlattığı, eğitim işletmelerinde daha fazla kontrol ve çırakların korunması için...

Baş makale



Haziran ayının başında İsviçre'nin en büyük ücret dampingi açığa çıktı. Polonyalı taşeron firmaya bağlı olarak, inşaat dış cephe yapımında çalışan 28 polonyalı işçiye bu alanda belirlenen 35 Frank saat ücreti yerine, 12 Frank ödendi. 13. Aylığın ve hafta sonu mesai ücretlerinin de ödenmediği uygulama bir yıl devam etti (bu sayıdaki kısa haberler bölümüne bakınız).

İşveren, işçilere, iş müfettişlerine aylıkları ile ilgili yanlış bilgi verilerini, normal olarak kendilerine ödenmesi gereken 35 frank ücreti aldıklarını söylemelerini istiyor. İşçiler ise gerçeği söylemek istiyor, fakat kendilerine tercümanlık yapan kişi şefleri olduğu için, işçilerin eli kolu bağlanıyor.

Bu olay, hem iş müfettişlerinin yaptığı kontrolün, hemde kontrol esnasında tercümanlık yapan kişinin bağımsız olmasının önemini bir kez daha gösteriyor. Şefin tercümanlık yaptığı durumda, işveren kötü uygulamaları gizler. Roche'de ortaya çıkan durum başka bir şeyi daha gösteriyor: Söylenen yalanı, yapılan haksızlığı kabul etmeyen bir grup dış cephe işçisi, Unia sendikasını bu konuda bilgilendirme kararı alıyor. Bu kararın alınmasında, inşaatı düzenli olarak ziyaret eden Unia sekreterine duyulan güvende çok önemli bir rol oynuyor. Sendikanın işyerlerinde bulunması, inşaat alanında tutarlı bir çalışma yürütmesi, işçilerle düzenli olarak toplantılar yapması sonucu sendika ve işçiler arasında güven oluşuyor. İşçilerin konuştuğu dili konuşan, aynı ülkeden gelen sendika sekreterlerinin çalışmaya yürütmesi de güvenin oluşmasına ve gelişmesine büyük bir katkı sağlıyor. Bu çalışmaların devam etmesi gerekir. Bunun yanı sıra kontroller artırılmalı ve iş müfettişleri tarafsız tercümanlarla donatılmalıdır.

Adam Rogalewski

Sendika göçmenler bölümü sekreteri

Kısa haberler

Unia'dan pazar günü çalışmaya karşı şikayet

Kanton Graubünden, Landquart Outlet Center mağzası, 5 yıldır, pazar günleri işçi çalıştırıyor. Federal mahkemenin aldığı pazar günü işçi çalıştırmama kararına rağmen bu uygulama devam ediyor. Unia, iş yasasının açık olarak ihlal edilmesine karşı çıkarak, Bündner kantonu iş daireesine şikayette bulunacak. Bu kurumun görevi, federal mahkemenin aldığı kararı uygulamaktır.

Zürich'de ücret dampingine karşı insiyatif

Ücret dampingine karşı 33 saat içerisinde imza toplandı. İmzalar onaylandı ve resmi olarak kabul edildi. İnşaat firması HB Zürich ve ZARA'da ortaya çıkartılan ücret dampingi, rekor-ücret dampingi olarak adlandırılan Basel'deki ve kısa bir süre önce su yüzüne çıkartılan Zürich Hunzikerareal'daki uygulamalar, ücret dampingine karşı etkin bir aracın olması gerektiğini gösteriyor. Unia, Zürich Kanton Yönetim üyesi Ernst Stocker'dan işlemleri hızlandırarak, insiyatifin halk oylamasına sunmasını bekliyor.

Ücret dampingine karşı Roche'de anlaşma



Haziran ayının başında, «Roche Turm inşaatı 1» de ücret dampinginin uygulandığı açığa çıkartıldı. Unia'nın kararlı ve ısrarcı tavrı sayesinde, bir hafta sonra Roche ile bu yasa dışı uygulamaya bir son vermek için çözüm bulundu. İşçiler ilk olarak kendilerine eksik verilen maaşlarını alacaklar. Bir milyonun üzerinde olan maaş eksikliğinin ödenmesinin ardından iş sözleşmesi Josef Gartner firması tarafından yenilenecek. Eksik ödenen maaşların hesaplanarak işçilere hemen ödenmesi gerekiyor.

Boyacı ve alçıcılar için erken emeklilik

Boya ve sıva derneğinin haziran sonunda yapılan delegeler toplantısında, boya ve sıva işinde çalışanların erken emekli olabilmesi için planlanan bir modelin uygulanması için yeşil ışık yakıldı. Unia sendikası alınan bu kararlar ilgili memnuniyetini belirtti. Şimdi, alınan kararın uygulanması için çalışmalarını hemen başlatmak gerekir ki, bu branşta çok zor koşullarda çalışan işçiler erken emekli olabilsin.

İnşaat-Toplu İş Sözleşmesi (TİS)

İnşaat işçileri için 150 Frank zam talebi!

İnşaat sektöründe sürekli bir gelişme kaydedilmekte, firmaların sipariş defterleri dolmakta. İnşaat firmaları karlarına kar katarak rekor kırmakta. Evleri, yolları, köprüleri, fabrikaları, okulları yapan inşaat işçileri ise bu olumlu gelişmelerden faydalanamamakta. Bu nedenle, Unia ile birlikte mücadele eden işçiler, bu yıl yapılacak olan ücret görüşmelerinde aylıklarına 150 Frank zam yapılmasını talep edecekler. İnşaatlarda imza toplanarak bu talebin kabul edilmesi için mücadele başlatılacak.

İnşaat sektörünün durumu çok iyi. Sürekli olarak yeni binalar yapılıyor, son on yıl içerisinde İsviçre'de yapılan inşaat sayısında %40 artış sağlandı. 2013 yılında ciro çok arttı, 2013 ün rekor yılı olduğu söyleniyor. Bu yıl elde edilen cironun, 2013 yılındaki ile aynı düzeyde olacağı belirtiliyor.

İnşaat işçileri için ücret artışı yetersiz

Yukarıda da belirttiğimiz gibi inşaat alanında çok kar edilmesine rağmen, işçilerin maaşlarında fazla bir artış gözlenmiyor. İşçi ücretlerine 2007 ile 2013 yılları arasında ortalama olarak, sadece %4,92 zam yapıldı. Bu düşük maaş artışı hem artan verimliliğin çok gerisinde kalıyor (aynı dönem de verimlilik + %9) hemde İsviçre'deki ortalama ücret artış oranından daha düşük (aynı dönem de maaşlara +5.69% zam yapıldı). Aynı zamanda, her yıl tüketim ürünlerine, toplu taşıma araçlarına vb. zam yapılıyor.

Sonunda ücretlere adil bir zam!

İsviçre'nin dörtbir yanından gelen yaklaşık 500 inşaat işçisi, 20 austos tarihinde yapılan Unia-parlamento toplantısına katıldı. Toplantıya katılan işçiler, zam talebi ve yenilenecek olan toplu iş sözleşmesi üzerine tartıştılar. Tartışmaların ardından, işçiler, bu yıl maaşlarına 150 Frank zam yapılmasını kararlaştırdılar. Böylece, inşaat sektöründeki başarıdan paylarına düşeni almış olacaklar. İnşaat işçileri olmadan, inşaat sektöründe başarı edilemez. Çok zor koşullarda, kışın soğukta, karda, yağ-

murda, yazın sıcakta çalışan işçiler sağlığını tehlikeye atıyorlar. Fakat, bu zor koşullarda kazandıkları maaşları geçimlerini sürdürmeye yetmiyor, çünkü kiralara, hastalık sigorta primlerine vb. sürekli zam yapılıyor. Bu durumda, inşaat işçilerinin maaşlarına adil bir zam yapılması zorunlu hale geliyor.

Mücadele etmeliyiz

Yapı ve inşaat sektörü toplu iş sözleşmesinin önümüzdeki yıl yenilenmesinden önce, bu yıl sonbaharda maaşlara iyi zam talebinin kabul ettirilmesi gerekiyor. Daha önce sürdürdüğümüz çalışmalar bize şunları gösterdi: İnşaat branşında çalışan işçilere hiç bir şey tepside sunulmuyor, hediye edilmiyor. Bu alanda kazanılan hakların hepsi -erken emeklilik, tatil, ek ücret- işçilerle, sendikaların birlikte mücadele etmesi sonucu elde edildi. Daha iyi maaş talebinin kabul edilmesi içinde birlikte mücadele etmeliyiz! Bu mücadelede atacağımız ilk adım, imza toplama kampanyasına aktif olarak katılmak olacaktır. İmza kampanyası «150 Frank zam» talebinin yanı sıra, ücret dampingine karşı sert önlemler alınmasında talep ediyor.

İmza toplamak için hazırlanan teksler inşaatlarda dağıtılacak, her işçiye imza toplama kampanyasına katılması için çağrı yapılacak! İşçilerin kendi taleplerine sahip çıkarak, imza kampanyasına aktif katılımı gerekir. Özellikle sendikalı işçiler hem imza atarak, hemde arkadaşlarını imza atmak için ikna ederek mücadelenin güçlenmesini sağlayabilirler. Birlikte güçlüyüz.

⇒ Aurora Garcia



Göçmenler parlamentosu, İsviçre FİMM

Göçmenler meclisi: İlk adım atıldı, yola devam ediliyor!

Göçmenler Derneği çatı örgütü FİMM, İsviçre parlamentosunun 2015/2016 oturum döneminde, İsviçre göçmenler meclisini - İsviçre gençler meclisinin benzeri- kurmak için çalışmalarını başlattı. Göçmenler meclisi kurma girişiminin ilk adımları 2013 yılında atıldı. Bölge göçmenler meclisi, İsviçre'nin değişik bölgelerinde oluşturulacak ve bu çalışmaların ardından ulusal göçmenler meclisi toplanacak.

İsviçre politikasını yakından tanımak

Göçmenler meclisi kurmanın amacı, göçmenlerin İsviçre politik sistemini tanımasını sağlayarak, politik



Göçmenler talepleri üzerine tartışıyor

yaşama katılmalarını teşvik etmek ve seçme ve seçilme hakkı olmayan göçmenlerin, politik yaşama katılımını sağlamak. Göçmenler meclisi kurma çalışmaları çerçevesinde,

kantonlarda düzenlenecek olan bilgilendirme toplantılarında İsviçre politik sistemi, bu sistemin nasıl çalıştığı ve doğrudan demokrasinin ne anlama geldiği anlatılacak. Bununla birlikte, göçmenler meclisinde, göçmenlerin talepleri ele alınarak, bu talepler İsviçre kamuoyuna iletilecek.

Göçmenler kendi ağlarını oluşturacak

2013 de, göçmen dernekleri, organizasyonları ve ilgi duyan gruplar bir araya gelerek, göçmenler ağını oluşturdular. 10 göçmen, kordinatör olarak, İsviçre'nin Almanca, Fransızca ve İtalyanca konuşulan bölgelerinde toplantılar düzenleyerek göçmenleri biraraya getirdi. FİMM'in amacı organize edilen aktivitelere çok sayıda göçmenin katılımını sağlamak ve



Bilgilendirme toplantılarında İsviçre politik sistemi anlatılıyor

göçmen meclisini tabanın katılımıyla kurmak.

İlgi yoğun, birlikte organize

Kordinatörlerin bölgelerdeki ilk toplantılarını yapmalarının ardından, göçmenler meclisi projesinin ilk etabının değerlendirilmesi yapıldı. Projeye duyulan ilgi yoğundu. Yapılan toplantılara yaklaşık 300 göçmen katıldı ve onlarca göçmen çalışmaya katılmak istediğini belirtti. Göçmen meclisi kurma çalışmaları devam ediyor. Proje ile ilgili geniş bilgileri www.fimm.ch adresinde bulabilirsiniz. Kişi veya kurum olarak bu çalışmaya katılmak istiyorsanız FİMM e başvurabilirsiniz.

⇒ Heidi Mück
FİMM de iletişim ve politik işler sorumlusu



Göçmenler meclisi kurmak için bir araya geldi

28 eylülde, federal halk oylaması

Kamu hastalık sigortasına EVET

Eylül ayının sonunda kamu hastalık sigortası inisiyatifi halk oylamasına sunulacak. İsviçre Sendikalar Birliği ve üye sendikalar kamu hastalık sigortası inisiyatifini destekliyor. Bu yazımızda, bu inisiyatif için neden EVET oyu kullanılması gerektiğini anlatacağız.

28. September 2014

Prämienexplosion stoppen!

Ja

zur öffentlichen Krankenkasse



Sürekli artan hastalık sigorta primlerini durduralım

hastalık sigorta primlerinin miktarını sigorta yönetim kurulu ve hastalık sigortası lobicileri değil, hükümet ve kanton temsilcileri birlikte belirleyecekler.

Hastalık sigortası kar kaynağı değil

1 Ocak 1996 tarihinden itibaren 61 hastalık sigortası kuruldu. Bu sigortalar, sigortalı kişilerin sağlığını değil, kendi karlarını ön planda tutuyorlar. Kendileri için rizikolu olanları eleme prensibine göre hareket eden sigortalar, daha az masraflı olan kişileri sigortalı yapmayı tercih ediyorlar ve masrafı fazla olacak kişileri ise mümkün olduğunca almak istemiyorlar. Sigortalı kişilerin kendi sigortaları üzerinde hiçbir etkisi yok, primleri ile ne yapıldığını bilmiyorlar, şeffaflık yok. Herşeyi sigorta yönetim kurulları ve Santésuisse gibi sigortalının isteklerine göre hareket eden kurumlar belirliyorlar.

Bu sistemin değişmesi gerek

Kamu hastalık sigortası ile risko teşkil edenleri eleme politikası ortadan kalkacak. Sigortalıların hapsine eşit davranılacak, temel ve ek sigorta birbirinden tamamen ayrılacak. Prim ödenmesi ve primlerin harcanması ile ilgili şeffaflık getirilecek. Şimdiki sistemin değişmesi ile hastalık sigorta primlerinin artması engellenebilir. Bu nedenle EVET oyu kullanmalıyız. (Almanca: ja zur öffentlichen Krankenkasse/Fransızca: oui a la caisse maladie publique).

Aurora Garcia

Kamu hastalık sigortası inisiyatifi, özel sigortalıların kaldırılarak, sadece bir kamu sigortasının kurulmasını talep ediyor. Her kantonda faali-

yet yürütecek olan kamu hastalık sigortasının organlarında, federal hükümet ve kanton temsilcilerinin bulunması öngörülmüyor. Böylece,

Perakendecilik, bilgi broşürü

Satış elemanları için pratik bilgiler

Unia'nın satış elemanları için çıkardığı yeni broşürün adı «Perkanede sektöründe haklarım». Bu broşürde, satış elemanlarının günlük iş yaşamında karşılaştıkları zorluklar ele alınıyor ve pratik yardımlar sunuluyor.

Sık sorulan sorular cevaplandırıldı

Unia, tecrübelerinden elde ettiği bilgileri bu broşürde birleştirdi. Çok sık sorulan sorular ele alındı:

- İş sözleşmesi, mesai, çağrı üzerine çalışma, zorunlu veya gönüllü iş molası, tatil hakkı, saat ücreti
- Hamilelik ve doğum esnasında çalışma, uzun süren hastalık döneminde maaşın ödenmesi, çocuğun hastalanması, hastalık parası sigortasının işleyişi

- İşyerinde kamerayla izlenmek, iş çıkışında iş elemanlarının çantasının kontrol edilmesi, iş elbise-

si, kasadaki paranın eksik olması, gün işi görmeyen yerde çalışmak vb.

Aurora Garcia



Broşür hangi dillerde yayınlandı, nerede bulabilirim?

Broşür üç resmi dilde, Almanca, Fransızca ve İtalyanca yayınlandı. 1.1.1 Unia sendikası bürolarında bulunmakta ve email tertiaer@unia.ch üzerinden veya Telefonla **031 350 21 11** sipariş edilebilir (sipariş edilen miktar az ise ücretsiz).

İntervistë



Rita Schiavi

30 kasımda halkoylaması

Yabancı düşmanı Ecopop'a HAYIR

30 Kasım 2014 de, birkez daha yabancı düşmanı bir inisiyatif halk oylamasına sunulacak. İsviçre'ye gelen göçmenlerin sayısını sınırlandırmak ve aile planlamasını teşvik etmek isteyen Ecopop inisiyatifi «İsviçre'de aşırı nüfus artışını engellemek-doğal kaynakları garanti altına almak» istiyor. Doğayı koruyacağını idda eden inisiyatif, kesinlikle doğa sorununu çözüyor. Çünkü, inisiyatif var olan doğal kaynakların toplumda eşitsiz dağılımının nedenini sorgulama yerine, göçmenleri sorunun ana kaynağı olarak gösteriyor. Unia yönetim kurulu üyesi, göçmenler sorumlusu Rita Schiavi bu konu ile ilgili sorularımızı yanıtladı.

Unia bu inisiyatife hangi argümanlarla karşı çıkıyor?

Ecopop İsviçre'deki göçmenlerin sayısını azaltmak istiyor. Sınır işçileri ve kısa süreli oturma müsadesi olan göçmenler buna dahil değil. Bu şu anlama geliyor: İsviçre ekonomisi kendi ihtiyacına göre sınır işçilerini ve kısa süreli oturma müsadesi olan işçileri getirecek ve onları çok kötü şartlarda çalıştırabilecek. Ayrıca, kısa süreli oturma müsadesi olan işçiler ailelerinin yanına getiremeyecekler. Ecopop mücadele edilerek kaldırılan, sezon işçi statüsünü geri getirmek, Avrupa Birliği ile yapılan karşılıklı anlaşmayı iptal etmek istiyor. Biz, Apartheid sisteminde olduğu gibi, göçmenleri ucuz iş gücü olarak kullanmak ve çok zor şartlarda çalıştırmak isteyen bir inisiyatifi kesinlikle reddediyoruz.

Bu inisiyatif kabul edilirse neler değişecek?

Ecopop göçmenler için, güvencesiz kötü koşullarda çalışmak, İsviçre'de aileleri ile birlikte yaşama haklarının olmaması anlamına geliyor. Yazar Max Frisch'in deyişiyle: İsviçre çalıştırmak için işçi istiyor, fakat onların insani isteklerini yok sayıyor! İstatistiklere göre, İsviçre'de oturma müsadesi olmayan göçmen işçilerin maaşları düşük. İnsiyatif iş yerlerinin, özellikle üretim alanlarının kapanmasına neden olacak, buda işsizliği arttıracak. Bu durumdan da en çok göçmenler etkilenecek.

Fakat, Ecopop temsilcileri kendilerinin yabancı düşmanı olmadıklarını, göçmenlere karşı olmadıklarını söylüyor.

İnsiyatifin temsilcileri kişi olarak yabancı düşmanı olmayabilirler, göçmenlere karşı olmayabilirler, ancak Ecopop inisiyatifinin içeriği yabancı düşmandır. Çünkü, göçmenlerin var olan haklarına saldırıyor ve göçmenleri her türlü sorunun kaynağı olarak gösteriyor. Ayrıca, inisiyatif fakir ülkelerde doğum oranını kısıtlamak, aile planlamasını zorunlu hale getirmek için mücadele ediyor. Bu paternalist ve sömürgeci bir tutum: Biz zengin beyazlar, fakir siyah tenlilerin kaç çocuk yapmaları gerektiğini belirleyeceğiz! İnsiyatifin bu talebi bile, inisiyatifi oluşturanların tutumunu, niyetini ortaya koymaktadır.

Unia sendikası, yabancı, işçi düşmanı Ecopop inisiyatifine karşı mücadele ediyor. Unia, sendikaların, solcu partilerin Sp, Yeşiller, sivil toplum kurumlarının ve FIMM gibi göçmen derneklerinin yer aldığı «dayanışmacı bir İsviçre» komitesinde yer alıyor. Ecopop'a karşı birlikte mücadele etmemiz gerekir. Sizlerde bölgenizdeki Unia sekreterliklerine başvurarak çalışmaların içinde yer alabilir, çevrenizi Ecopop'a HAYIR oyu kullanmak için bilinçlendirebilirsiniz.

Aurora Garcia

Prim transferi

Primlerin Türkiye'ye transferi



Bu yazımızda İsviçre'de çalışan ve primlerini Türkiye'ye transfer etmek isteyen okuyucularımıza bilgi vereceğiz. Türkiye-İsviçre Sosyal Güvenlik Sözleşmesini tadil eden ve 1/6/1981 tarihinde yürürlüğe giren ek sözleşmenin 10.a maddesi gereğince sigortalıların prim transferi talebinde bulunabilmeleri için; İsviçre Yaşlılık, Ölüm ve Malullük aylıklarından yararlanmamış olmaları ve Türkiye'de veya üçüncü bir ülkede yerleşmek gayesiyle İsviçre'yi kesin olarak terk etmiş olmaları gerekmektedir.

İsviçre'de Geçen Çalışmalara Ait Primler Türkiye'ye Transfer Ettirmek İstenildiğinde Ne Yapılması Gerekir?

Prim transferi için İsviçre'deki çalışma sürelerinin tamamını gösterir hizmet cetveli, hizmet cetveli yok ise çalışılan iş yerlerinin unvan ve adresleri ile çalışma sürelerinin eksiksiz belirtileceği dilekçe ile nüfus cüzdanının önlü arkalı okunaklı fotokopisi, CH/TR Formülerinin (prim transfer talep dilekçesi) tanzim ve tasdikinin temini için Sosyal Güvenlik İl Müdürlükleri/Merkez Müdürlüklerine başvurusu gerekmektedir.

İsviçre'de Geçen Çalışmalara Ait Hangi Primler Transfer Ettirilebilir?

Türkiye-İsviçre Sosyal Güvenlik Sözleşmesini tadil eden ve 1/6/1981 tarihinde yürürlüğe giren ek sözleşmenin 10.a maddesi gereğince, İsviçre'de çalışan Türk vatandaşlarının İsviçre'deki çalışmaları esnasında uzun vadeli sigorta kollarına (yaşlılık, ölüm) kesilen primlerinin (malullük) hariç işçi ve işveren hissesinin tamamının Kurumumuza transfer edilme imkanı getirilmiş bulunmaktadır.

Primleri Kurumumuza transfer edilen sigortalıların İsviçre'deki hizmetleri tasfiye edilir. Kendileri veya hak sahipleri bir daha söz konusu primler nedeniyle İsviçre sigorta mercilerinden hiçbir hak talep edemezler.

İsviçre'de Geçen Çalışmalara Ait Primlerin Tarafına Ödenmesi Hangi Şartlarda Mümkündür?

Türkiye-İsviçre Sosyal Güvenlik Sözleşmesini tadil eden ve 1/6/1981 tarihinde yürürlüğe giren ek sözleşmenin 10.a maddesi gereğince, İsviçre sigorta mercilerinden transfer edilen primler sigortalılara,

- İsviçre'de geçen çalışmalarını 3201 sayılı Kanuna göre müracaat ederek borçlanıp ödemeleri veya borçlarının İsviçre'den transfer edilecek primlerinden mahsup edilerek, bakiyesinin iadesini talep etmeleri halinde,
- Türkiye'deki sigortalı çalışmalarını ile İsviçre sigorta mercilerinden transfer edilen primlerine ilişkin süre birlikte nazara alındığında, 5510 sayılı Kanununun 28.Maddesine göre, yaşlılık aylığına hak kazanamaması durumunda kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olması halinde, Türkiye-İsviçre Sosyal Güvenlik Sözleşmesi hükümleri uyarınca transfer edilen primleri anılan Kanuna göre toptan ödeme olarak,
- Transfer edilen primler Kurumumuza bağlanan aylığında değerlendirilerek, aylığında artış meydana getiriyor ise aylığı arttırılmakta, artma meydana getirmiyor ise tarafına iade edilmektedir.

Aylığa Yetecek Kadar Sürenin Borçlanılması Halinde Transfer Edilen Primlerin Tamamını Alabilmek Mümkün Müdür?

22/5/1985 tarihinde yürürlüğe giren 3201 sayılı Kanunda yurtdışında çalışılan sürelerin tamamını borçlanma zorunluluğu bulunmamaktadır. Ancak, İsviçre ile Kurumumuz arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesine göre çalışılan sürelerin tamamının borçlanılması halinde İsviçre'de kesilen primlerin tümünün iadesi mümkün olmaktadır. Kısmi borçlanma yapıldığında primlerin borçlanılan süreye tekabül eden kısmı iade edilmekte ve borçlanılmayan süredeki günler Türkiye de geçmiş hizmet olarak kabul edilmektedir.

İsviçre Prim Transferi İçin Nereye Başvurulur?

Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü/Yurtdışı Sözleşmeler ve Emeklilik Daire Başkanlığına Yurtdışı Hizmet Borçlanma Talep Dilekçesi, ile birlikte başvuru yapılması gerekmektedir. Yurtdışı Hizmet Borçlanma Talep Dilekçesinin, Sosyal Güvenlik İl Müdürlükleri/Sosyal Güvenlik Merkezlerinden temin edilebileceği gibi, başvuru sahiplerince Sosyal Güvenlik Kurumu web sayfasından da temin edilerek doldurulması gerekmektedir.

Emine Sariaslan

Bu yazı Sosyal Güvenlik Kurumunun internet sitesinden alındı: www.sgk.gov.tr/wps/portal/tr/Emeklilik/yurtdisi_islemler/ivsicre_prim_transferi

Siz Sorun Unia Cevaplasın



Para sorunu:

Ara geliri bildirmeli miyim?

Altı aydır işsizlik parası alıyorum ve benim çok büyük maddi sorunlarım var. Beni icraya verenlerin sayısı arttı, çünkü ödemeleri yapmak için yeterli param yok. Şimdi geçici bir iş buldum, bir lokantada dört ay çalışacağım. Eğer dört ay boyunca alacağım maaş işsizlik bürosuna bildirmesem maddi sorunlarımı çözebilirim. Bir arkadaşım, böyle bir şey yapmış, işsizlik sigortası fark etmemiş. Bu doğrumu?

Hayır, bu kesinlikle doğru değil. 2010 yılında, kaçak çalışmayı yasaklayan Federal Yasa yürürlüğe girdi. İşsizlik sigortasında kaçak çalışmaya karşı mücadele ediyor. Sizin maaşınızdan ve işsizlik paranızdan AHV/AVS- ödeneği için kesinti yapılır. İsviçre Devlet Ekonomik İşler Sekreterliği (Seco) maaşınızdan ve işsizlik paranızdan kesilen AHV/AVS ödeneğini karşılaştırır. Bu karşılaştırmada çalıştığınız ortaya çıkar ve bu işsizlik sigortasına bildirilir. Siz çalıştığınızı bildirmeszeniz bile kesinlikle tesbit edilir. Haksız yere aldığınız işsizlik parasını geri ödemeniz gerekir ve paranın miktarına göre size karşı dava açılabilir. Sizin çalıştığınızı bildirmeme nedeniniz anlaşılabilir olsa bile, biz size bunu yapmanızı kesinlikle tavsiye etmeyiz. Çünkü bundan dolayı daha büyük sorunlarla karşılaşabilirsiniz.

Michael Schweitzer, work, 3.7.2014

Çapraz başlangıç:

Benim staj maaşım çok düşük. Nereden yardım alabilirim?

Ben işsizim ve mesleki durumum nedeniyle iş bulmada zorluk yaşıyorum. Şimdi bir sigorta şirketinde işe başlama imkanı elde ettim. Fakat, şirket beni stajer olarak işe almak istiyor, çünkü, işe alınamam, tam verimli olabilmem için çok zaman gerektiğini söylüyor. İşsizlik kasası staj aylığını kabul etmiyor ve ek ödeme yapmıyor. Bu tür durumlarda işsizlik sigortası yardım etmiyor mu?

Elbette yardım ediyor. İşsizlik kasası, bu tür durumlarda işe alıştırma sürecinde ek ödeme yapıyor. İşvereniniz, sizin sigorta alanında tecrübenizin olmaması nedeniyle, tam performans gösteremeyeceğinizi düşünüyor ve bu nedenden dolayı size sadece stajer maaşı ödemek istiyor. Yani, siz ilk aylarda, işvereniniz için verimli olamayacaksınız. İşsizlik sigortası, işverenlerin, sizin gibi işe çapraz giriş yapanları işe almasını teşvik etmek için işverenlere «işe alıştırma ödeneği» veriyor. Böylece, sizin işvereniniz size çalıştığınız yer- ve branşta geçerli olan maaşı ödüyor. İşsizlik kasasında işvereninize, sizi işe alıştırması için altı ay belirli bir ödeme yapıyor. Gelecekteki şefinizle görüşerek, bu ek yardım konusunda kendisini bilgilendiriniz. İşe başlamadan on gün önce, şefiniz ve siz bölgenizdeki iş ve işçi bulma kurumuna (RAV/ORP) yazılı başvuru yapınız.

Timur Öztürk, work, 30.4.2014

İcra:

İcraya itiraz etmek

Tanımadığım bir firma beni 300 Frank için icraya vermiş. Beni icraya veren bu firmayı ne tanıyorum, ne bu firmadan bir şey satın aldım nede sipariş verdim. Bu parayı ödemek zorunda mıyım? veya icraya karşı çikabilir miyim?

Evet buna karşı çıkabilirsiniz. İcraya neden olan şey tartışmalı ise, itiraz ederek karşı çıkma imkanınız var. İtirazınızı hemen, size ödeme emri gönderen icra memuruna veya icra dairesine mektup göndererek yapabilirsiniz. İtirazın, ödeme emri alındıktan sonraki 10 gün içerisinde sözlü veya yazılı olarak yapılması gerekir. Normal koşullarda icraya itiraz ederken, sebep bildirmeye gerek yoktur ve ücret ödenmez. Kesinlikle alacağı dair itiraz edip borçlu olmadığınızı ifade edin. Böylece yapacağınız itirazla icrayı durdurabilirsiniz. Bunarağmen, firma icrayı devam ettirmek istediği takdirde hukuk yoluna başvurusu gerekiyor, yani sizin borcu kabul etmeniz gerekir ki icra işlemlerini devam ettirebilsin.

Philip Thomas, work, 20.6.2014

Impressum: Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsgesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission A. Garcia, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martin, M. Mendes, O. Osmani | Sprachverantwortlich Emine Sariaslan | Layout C. Lonati, Unia | Druck Ringier Print, Adligenswil | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, emine.sariaslan@gmx.ch



Die Gewerkschaft.
Le Syndicat.
Il Sindacato.

www.unia.ch